

[Stæhr Johansen.]

uden fandtes der 445 bagere, der solgte fløde, men ikke mælk. Disse tal er nu pr. 1. januar 1964 henholdsvis 1.083, 354 og 536. Endelig blev antallet af mælkeruter, der i 1941 var ca. 350, reduceret til 155, og for øjeblikket er tallet yderligere reduceret til ca. 125, hvoraf endda halvdelen dækkes af enmandsbetjente vogne.

Man er nu efter min opfattelse — som det fremgår af de citerede tal — nået så langt, at det er et spørgsmål, hvorvidt yderligere rationalisering vil være gavnlige; ja, jeg mener endda, at man, som udviklingen har formet sig i den senere tid, er gået for langt. For engrosmejerierne har udviklingen medført, at der nu findes et ret lille antal, som hovedregel moderne og veludstyrede mejerier med en stor kapacitet, men mælkeordningens regler om fordeling af salget i Storkøbenhavn bevirker en del utilfredshed såvel mellem mejerierne indbyrdes som hos forbrugerne, idet befolkningens flytning fra cityområderne til omegnskommunerne nødvendiggør årlige forskydninger i de distrikter, de enkelte mejerier forsyner.

For detailudsalgene, som ifølge bestemmelserne skal have åbent på alle ugens dage, og som har pligt til at udbringe mælk, har den manglende arbejdskraft bevirket, at man ikke har kunnet opretholde denne service på trods af de bedre fortjenstmuligheder og vel også på grund af manglende konkurrence. Man kan i dag regne med, at der kun udbringes ca. 50 pct. af den solgte mælk. Den service, som bybefolkningen har krav på, er, at man skal kunne købe mælk på alle årets dage, dog med ganske enkelte i mælkeloven fastsatte undtagelser, samt at mælk skal kunne udbringes. Man har ingen oversigt over, i hvilket omfang disse forpligtelser overholdes, men de mange klager, som dels mælkeudvalget modtager, og som dels fremkommer i dagspressen — jeg kan også herom henvise til en i bladet Tænk på-begyndt artikelserie — bestyrker mælkeudvalgets opfattelse af, at det kniber med begge serviceformer.

I virkeligheden er det i dag en kendsgerning, at klager over åbningstiderne og manglende udbringning af mælk er rigtige. Endvidere har ensretning af mælken, emballageformerne, fedtindholdet m. v. samt vanskeligheder ved under en mælkeordning at pro-

ducere nye varesorter, som det f. eks. er tilfældet i udlandet, bevirket et fald i forbruget på trods af stigende indbyggerantal. Forbruget i det storkøbenhavnske område af sødmælk, der jo bruges som målestok, var i 1949 154,5 mill. liter. I 1963 var det faldet til 120,2 mill. liter. De første 10 måneder i 1963 var forbruget 99,8 mill. liter, men i samme periode i år, altså i 1964, var tallet faldet til 97,2 mill. liter.

Som konklusion af disse bemærkninger kan jeg konstatere, at når alle led i mælkehandelen har noget at være utilfreds med, når forbrugerne klager over manglende service fra detailhandelen og manglende forståelse fra engros-handelen for forbrugernes ønsker med hensyn til flaskeform, emballage og varenes art m. v., og når mælkesalget, formentlig også i den øvrige del af landet, som nævnt i de senere år har været stadigt faldende, er det klart, at der er noget galt, og derfor er mit spørgsmål til handelsministeren, om tidspunktet ikke er inde til en revision af mælkeloven, således at man gennem en liberalisering kan skabe bedre vilkår for befolkningens forsyning med mælk og fløde.

Handelsministeren (Lars P. Jensen): Det ærede medlem henviser i sit spørgsmål til de mange klager, som det storkøbenhavnske mælkeudvalg har fået over mælkeordningen. Naturligvis er jeg klar over, at den gældende mælkeordning ikke møder sympati fra alle sider, og det er heller ikke undgået min opmærksomhed, at navnlig forholdene inden for detailhandelen med mælk i den senere tid har været genstand for megen offentlig omtale. Om det ærede medlem ud over det, der har været nævnt i pressen, i sin egenskab af formand for det storkøbenhavnske mælkeudvalg har kendskab til klager over mælkeordningen som her fremsat i dag, og om disse tør karakteriseres som berettigede, ved jeg ikke, idet sådanne klager ikke af mælkeudvalget har været videresendt til handelsministeriet. Om sådanne klager havde foreligget for udvalget, var det vel i øvrigt naturligt, om de af dette var videresendt til handelsministeriet dels for at gøre ministeriet bekendt dermed, dels for at give ministeriet mulighed for at overveje, om klagerne er så mange og i øvrigt så velbegrundede, at der kunne være anledning til